

Február 8-án református nap lesz Vásárhelyen. Résztvesznek a napon Harsányi Pál esperes, Bakó László szegedi lelkész, Papp Béla karcagi lelkész és mások. Este nagyszabású hangversenyt rendeznek, amelyen felépül Koréh Endre, Pongrácz László, Fejes Péter, Györffy József és a vásárhelyi műkedvelők.

A vásárhelyi törvényhatósági kisgyűlés szerdán délelőtti ülést tart. Előzőleg a közigazgatási bizottság tart ülést 9 órai kezdettel.

A közellátási hivatal kedden a páratlan számú belterületi kerületek, valamint a tanyai származású kerületek részére 2 kg-os tételekben korpát utal ki. Szerdán sertézsír- és szalonnaosztás lesz az ellátatlan lakosság részére.

A vásárhelyi közellátási hivatal közli, hogy a közellátási miniszter rendelete értelmében a már kibocsátott kenyérgyűjtők január végéig érvényesek, az eddigi 28 dkg kenyér helyett 25 dekát szolgáltatnak ki.

A vásárhelyi hatóság elhatározta, hogy már most felkészül az esetleges tavaszi árvizek elleni védekezésre. Dr. Losonczy Endre tanácsnok, a közérő parancsnok már megtette az első előkészületeket. Az az elgondolása, hogy ne csak az esetleges tisztázás, hanem a belvizek fellépésénél is legyen igénybevehető megfelelő számú közérő.

A sósalmi ifjuság, amely sokszor kitűnt már áldozatkészségével és legutóbb is 50 szeretetsomagot juttatott a harcra, vasárnap hazafias ünnepséget rendezett a Vöröskereszt javára. Az ünnepségen Endrey Béla polgármester felesége mondott beszédet. A polgármestert szeretettel vette körül Sósalm népe.

Vasárnap reggel 9 órakor tűz ütött ki a Petőfi-utca 3. szám alatt ötv. Hegedűs Imréné házában álló lakásban. A takarmánvkészlet gyulladt ki és égett nagy lánggal. A tűznek a tüzoltóság közbejárása vetett véget. A kár 200-300 pengő. Hétfőn reggel 9 órakor a királyi adóhivatal szegedi uti székházában keletkezett tűz. A mosókonyhában felhalmozott tüzevaló gyulladt meg és égett el. A tüzet a tüzoltóknak sikerült lokalizálni.

Az Armentesítő Társulat vásárhelyi főmérnökségének jelentése szerint a város területén szombat-vasárnap 7 centiméter vastagságú hó esett. Ez a mennyiség 50 milliméter mennyiségű esőnek felel meg. A hóvastagság vasárnap este a város területén elérte a 38 centimétert.

—o—

Halálozás. Temerinben meghalt Tóth Pál állami tanító 46 éves korában. Az elhunytban dr. Bokor István, a Délmagyarország belső munkálása apóstát gyászolja. Az elhunyt Tóth Pál tanító temetése szombaton ment végbe nagy részvét mellett.

Kormányzósértési perek a törvényszéken. Két kormányzósértési ügyet tárgyalt hétfőn a szegedi Ungváry-tanácsa. Betschl Jakob újszíváci gazdálkodó tavaly június 8-án Oszivácon sértő kijelentéseket tett az államfőre. Betschl ittasságával védekezett. A törvényszék 2 hónapi fogságra ítélte. — Jerkov Tosko 45 éves szerb nemzetiségű paripási lakos június 7-én a kormányzó arcképe előtt tett gyalázkodó kijelentéseket. A törvényszék 400 pengő pénzbüntetésre ítélte.

A MANSZ-teaestély háziasszonyai. Vasárnapi számunkban beszámoltunk a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének szombat esti, nagy sikerű táncos teaestélyéről. Törvényszék 400 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Szeged sz. kir. város árverési csarnoka 1942 január 20 és 21-én árverést tart, mely alkalommal a Városi Zálogháznál, Nemzeti Hitelintézetnél és dr. Simon György zálogházánál 1941. november végéig lejárt és nem rendezett tételek kerülnek árverésre és pedig 20-án délután fél 4-kor ékszerek, 21-én ingóságok. Felkérjük az érdekelteket, hogy a vásárlási könyvecskéjüket feltétlenül hozzák magukkal, mert az új árakat a vétel alkalmával be kell vezetnünk. Magánosok megbízásait 21-én déli 12 óráig fogadják el az intézet, kezesség.

— Elhízott, vérmes, makacs székrekedésre és aranyeres bántalmakra hajlamos egyéneknek reggelként éhgyomorral egy-egy pohár természetes »Ferenc József« keserűviz általában nagyon jót tesz, mert hashajtó hatása biztos, alapos és rendkívül enyhe. Kérdezze meg orvosát!

— Elítéltek egy vajdrágító aszszonyt. Dr. Ujváry István törvényszéki bíró hétfőn ítélkezett özv. Rácz Mihályné piaci árus felett, akit árdrágítással vádolt az ügyészség. Ráczné 4.90 pengős maximális ár helyett 5.90 pengőért adta a vaj kilóját. A törvényszék 2 hónapi fogságra ítélte. Ráczné fellebbezését jelentett be az ítélet ellen.

— KÖNYVEKET A HONVÉDEKNEK. A Magyar Vöröskereszt felkéri az ország közönségét, hogy az Ukrajnában szolgálatot teljesítő honvédek részére nemes szórakozást nyújtó könyveket adományozzanak. A felajánlott könyveket kéri Budapest, I. kerület, Fortuna-utca 21. szám alá küldeni.

— Másodszor is lefűlelték a javítatlan mozijegyzőket. Babacsik András Lechner-tér 4. szám alatt lakó lakatossegéd összevásárolt a Szechenyi Mozi pénztáránál egy csomó jegyet a vasárnap délutáni előadásokra és az előadások kezdete előtt a mozi előcsarnokában árusítani kezdte darabonként 20 filleres felárral. Az előcsarnokban szolgálatot teljesítő rendőr figyelmes lett Babacsik üzleteire, mivel a lakatossegéd már máskor is üzérkedett mozijegyekkel és el is itéltek érte. A rendőr igazolásra szólította fel és elkobozta tőle a még meglévő jegyeket. Tizenkilenc darab zsölylyét, 25 darab egyéb jegyet találtak Babacsiknál. A notórius jegyzőért őrizetbe vették és átkísérik az ügyészségre, ahol árdrágítás miatt vonják felelősségre.

— Elítéltek két tanyai falbontó betörőt. Dr. Molnár István törvényszéki bíró hétfőn ítélkezett két tanyai falbontó betörő ügyében. Sütka István 20 éves és Mosó Károly 21 éves szegedi földművesek Virág István nevű társukkal egyetemben tavaly februárban kibontották Deutsch Dzsó kisteleki kereskedő eszengelt tanyájának falát s behatolva a tanya-ba, elloptak egy hordó bort. A bort a Kucsora Lajos tanvárból lopott létra segítségével szállították el. Virág megszállt és még ma is szökésben van két társát sikerült kézrekeríteni. Tekintettel arra, hogy a bort megtalálták náluk, Mosót 3 hónapi fogságra, Sütkát 2 hónapi fogságra ítélte a törvényszék.

— A TISZA VIZÁLLÁSA. A szegedi rendőrség révkanitánysága jelentí: A Tisza vizállása január 19-én reggel 7 órakor 232. hőmérsékletre — 0 fok Celsius, a levegő hőmérséklete — 6 fok Celsius volt.

— Hibaigazítás. Dr. Lóránt László kisteleki ügyvédől kaptuk az alábbi levelet: A »Délmagyarország« tekintetes Szerkesztőségének Szeged, Beck János kereskedő és földbirtokos, kisteleki lakos, ügyfelem megbízásából felkérem Önöket, hivatkozással lapjuk I. évi január 16. napján XVIII. évf. 12. számában »Ujabb bizonyítást rendelt el a törvényszék a kisteleki »titkos csőhálózat« ügyében« című cikkükre, hogy az alábbi helyreigazító nyilatkozatot lapjuk legközelebbi számában közzétesse szíveskedjenek. Beck János kisteleki terménykereskedővel kapcsolatosan I. évi január 16-iki számunkban »Ujabb bizonyítást rendelt el a törvényszék a kisteleki »titkos csőhálózat« ügyében« cikkükre vonatkozóan megírt állítások a valóságnak nem felelnek meg, az ő ügyét a bíróság I. évi január 15-iki tárgyaláson nem tárgyalta, mert az ügyészség a vádat még 1941. évi november 20. napján elejtette. Ügyfelem ettől függetlenül minden jogát és kárigényét Önöktől szemben fenntartja.

— Háromhónapi fogságot kapott az óratolvaj. Matók Béla 28 éves hódmezővásárhelyi lakos tavaly június 9-én meglátogatta nőrokonát, aki Molnár Bálint gazdálkodóval élt közös háztartásban. A látogatást arra használta fel, hogy ellopta Mohos ezüst óráját. Az óratolvaj fiatalembert hétfőn vonták felelősségre a szegedi törvényszék és háromhónapi fogságra ítélte.

Dr. Bálint Sándor szegedi egyetemi magántanár, a kiváló etnografus 20-án, kedden este 6 órakor a makói Szabadliceumban »Néphagyományaink és a mai magyar életben való jelentőségük« címen nagy érdeklődéssel várt előadást tart.

Az évvégi statisztikai adatokból megállapították, hogy Csanádmegye területén 22 ezer gyermek jár népis-kolába.

Makón 23-án, pénteken és 24-én, szombaton országos állatvásárt, illetve kirakodó vásárt tartanak.

Dr. Bécsy Bertalan polgármester hirdetményben közli, hogy az ötven-százalékos hadirokkantak, özvegyek, hadiárvák és a hadbavonultak hozzátartozói az elsőrendű közlekedési cikkek kiszolgáltatásánál elsőbbségben részesülnek. A jogosultaknak a makói közellátási ügyosztálynál kell jelentkezni, ahol igazolást kapnak.

Szekeres Ilona 28 éves csanád-palotai zöldkeresztes védőnő, aki a közelmúltban tett védőnői esküt, öngyilkosságot követett el. Mire rátaláltak, halott volt. Vasárnap temették el igen nagy részvét mellett. A fiatal védőnő tragikus öngyilkosságát nem tudják megmagyarázni. Szekeres Ilona csak rövid ideje működött Csanádpalotán, apja békésabai városi tisztviselő.

ZENE

A filharmonikusok Beethoven-délelőtti

A zene és az ifjuság találkozója avatta örömteli délelőtti a szegedi filharmonikusok vasárnapi hangversenyét. A zene, amely meghódította az ifjuságot és az ifjuság, amely gazdagon áradt a zene legrejtettebb titkaiból és amely elfoglalta a maga számára a Belvárosi Mozi nézőterének nagyobbik felét, hogy fölemelkedett, felszabadult lélekkel ölelkezzen mindössze — a költészettel. A filharmonikusok erre a fehér és havas téli délelőtti az öröm, a tisztaság zenéjét választották ki Beethoven roppant és drámai oeuvejéből. Ezek a »büszke épületek és diadalmas himnuszok valóban csodára képesek: megváltoztatnak, átalakítanak bennünket, embereket; ifjúvá — és még több — emberré tesznek... Egy délelőtti, amikor ismét emberré letünk! A lelkesült arcok és a libegő ittas lelkek bizonyították ismét azt a csodatételt. Igen, a filharmonikusok hangversenye az öröm és az ifjuság délelőtti volt.

A produkció örömteli mérlegelése előtt fel kell tennünk a kérdést: miért van az, hogy ilyen ritkán és kivételesen, ilyen »irigy-zugorian« szóval meg Szegeden az utóbbi ösztövére időkben a szimfonikus költészet? Holott nemcsak ember- és ifjuságformáló ereje van, de nevelő és kulturális hivatása mellett — megint Kodályra kell gondolnunk — csak az a saját, a magunk kultúrája és fejlődése, amit magunk teremünk, ami nem idegen fényességéből »lehozott«, de tőlünk való... A vasárnapi délelőtti ismét hirdette és sóhajtott, hogy illetékeseinknek mindent el kell követniök ennek a munkának szívvel-lélekkel, felismeréssel és megértéssel való támogatására.

A program és a teljesítmény alapján és holtzatát a VI. Szimfonia előadása jelentette. Ujabb próbatétele a zenekarnak, öröme a hallgatónak, tanítója és tanulmánya az ifjuságnak. A filharmonikusok együttese néhány éve olyan fejlődés felé halad, hogy még az idej kényszerűen kisebb létszám mellett is zavartalanul tolmácsolni képes a legtömöröb nyelvi összetételből való szimfonikus szerkezetet. Nemcsak a tolmácsolás készsége és minősége, de a fejlődést előző pedagógiai teljesítmény is első-sorban Friesay Ferenc érdeme. Től a lézas ifjuság tőrré esodott, szinte sziszteratív lélekkel emeli föl-

felé (és a műhöz) derék együttesét és ma már az oszlopok, pillérek, homlokzatok és habarcsok összeépítésén, összetartásán túl a tolmácsolás nemes stílusa is részese az eredménynek, felfogása hatalmába vonzza a hallgatót, vezénylése nemcsak pszichikus, de világos is. Szinte a vonalak plasztikájával a hallgatóság elé rajzolja az oceáni térbe a zene képét és képletét. Darabosságától mentes, dinamikus színezett, árnyalt, helyenkint drámai erejű és hiteles atmoszférájú tolmácsolásban kaptuk a természet himnikus harmoniáját hirdető Hatodikát. A harmadik tétel dinamikus fokozása és a befejező rész, az igazi Pastorale lírai bensősége került hozzánk legközelebb, a pásztordal harmoniáit szinte festői értékben éreztük magunk előtt. Es a zenekar és vezetőjének nemesrangu teljesítményét méltóan koronázta be a III. Leonora-nyitány drámai fokozása, a legnemesebb operazenei stílusban. (Ilyenkor önkénytelenül felmerül a kérdés, hogy van az, hogy — ugye mily érdekes és csodálatos — a szegedi operaelőadásoknál probléma lehet — a karmesterkérdés...)

A zenekar fegyelmzett, szép és hű munkája mellett is ki kell emelnünk az ifjú fiatalosok örömteli fejlődését, a mindig megbízható résztvevők derék munkáját — és több vonást, még több vonást szeretnénk látni a hangversenyről hangversenyre főjebb lépő, sok értékkel bíró együttesben.

A Beethoven-hangverseny napsütötte délután, az elmaradhatatlan és mindenkire szóló »dallamot«, a szólista-produkciót a Hegedűverseny jelentette, ahogy ezt a kitörően lelkes tapsok bizonyították. Ország Tivadar előadásában. Végre egy hegedűs — kiáltunk fel fegyelmzetlenül — akinél nemcsak ráaggatott, szikrázó és jéghidegen csillogó külsőség a technika! Végre egy hegedűs, aki magának játszik és nem annak, ami — kívül van... Ország Tivadar első-sorban és majdnem azt mondjuk: par excellence kamarajátékos, ebben a nemes és bensős stílusban, kifinomult egyszerűségben, pöz nélkül kapjuk versenyművet és a játék versenyt. Nincs benne semmi »a virtuóz« sörénylobogtatásából, de benne van a zene és a mű... Erett, férfias és csiszolt kifejezései, könnyedén épített kristálytisza kadenciái a legnemesebb művészt idézik, — ez a finom és bensős játék nem ingerli a leg-tornász ámuló-könnyű tapsait, de megsejtet valamit abból, ami a hegedűjáték költészete. Nem forral lel kétértékű gyorsasággal, nem siszereg a vulkán Pompeit temető lavájával, olykor utána kell gondolnunk büszágtől mentes egyszerűségének, de hegedűjáték és bensőségek, belülről való játékművészet, Kamarazenén csiszolt finom, lírai zenéséget és a leg-nemesebb kultúrát legjobban talán a Versenymű Andantéjének áhítatos, költői szépségű tolmácsolásában éreztük. Egy holdog művész örömteli sugárzása volt ez az örömmel teljes hegedűjáték.

A hangverseny előtt Antos Kálmán mondott kitűnő felkészültségű bevezetőt Beethovenről. A legjobb feladatot teljesítik ezek a koncertbevezető ismertetések — gondoljunk csak a sokszáznyi fiatalságra — és a céli öntudatosan, kulturáltan, szilárd felkészültséggel teljesítette Antos, előadását jóleső érzéssel hallgattuk, de úgy gondoljuk, a szándékot talán még teljesebben szolgálná, ha az előadó nem annyira a költők életrajzát ismertetnék — benne van minden kéznél lévő kézikönyvben — hanem első-sorban a művekről szólóknak, azoknak szellemét, zenei épületét, stílusát, formai és gondolati elemeit világítanák meg, mert a filharmonikus hangversenyek nemcsak kulturált szolgálnak, de tanítanak és megvilágítanak is. Antos helyesen találta meg az első lépéseket a tanítás felé.

Végezetül az öröm és az ifjuság délelőttiének napsugaraiban még csak annyit szeretnők, ha Mozart évében legalább a filharmonikusok számnánál egy délelőtti Mozart órák ifjú-számát és költészetének.